

16ª edició FIRA DEL VAPOR

Sant Vicenç de Castellet

1 i 2 DE JUNY DE 2024

SONS DEL **PASSAT**
— VIBRACIONS DE —
FUTUR

Ajuntament de
Sant Vicenç de Castellet

www.firadelvapor.cat

Diputació
Barcelona

DISSABTE

1 de juny

10.00h | **Toc de Sirena**, inici de la fira

de 10:00h a 21:00h | **Artesans i parades** pels carrers i places del centre del poble

10:30h | **Els periodistes ens porten notícies**, a càrrec de la Cia. Toni-Ton
Itinerant pels carrers de la fira

de 11:30h a 13:00h | **Espai Clavé**
Teatre El Coro

de 11:00h a 14:00h | **Espai infantil**. Jocs populars de l'època
Plaça Clavé

de 11:00h a 14:00h | **Viatgem amb el tren** per conèixer els Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya
Estació de la Plaça Clavé (Viatge gratuït. Sortides cada 30')

11:00h | **Mostra de danses tradicionals**, a càrrec l'Escola de dansa de l'Esbart Dansaire Santvicentí
Plaça Farmacèutics Gelabert - Espai d'Entitats

11:30h | **Representació històrica**: "On els camins es troben" i Cercavila de Benvinguda, a càrrec de la Cia. Toni-Ton, Cul-i-Seu i Pik-bé
Plaça de l'Ajuntament, itinerant pels carrers de la fira

12:30h | **Espectacle: "La dolçaina i la Jota"**, a càrrec del Grup de dansa Paracota i la Colla de Tabaleters i dolçainers Sanfaina d'Amposta. Amb la col·laboració del Ball de Gitanes de St. Vicenç de Castellet
Plaça de l'Ajuntament

12:30h | **L'hora del Vermut**
Gaudeix d'un bon pack Vermut Fira del Vapor
Plaça de l'Ajuntament
Organitza: Ass. Sempre Dones Tiquets a: Calçats Gorsim

13:00h | **Tast gastronòmic de la Pala Ferroviària**
Plaça de l'Ajuntament
Organitza: A. C. Ceps i Manduca

13:30h | **Animació musical**, a càrrec de la Cia. Toni-Ton
Itinerant pels carrers de la fira

- de 17:00h a 20:00h | **Espai infantil.** Jocs populars de l'època
Plaça Clavé
- de 17:00h a 20:00h | **Viatgem amb el tren** per conèixer els Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya
Estació de la Plaça Clavé (Viatge gratuït. Sortides cada 30')
- 17:00h | **Obertura de l'Espai Vermusic** (food-trucks + música en directe)
Parc de les Escoles Velles
- 17:00h | **Ball a l'Espai d'avis.** Música en Viu
Espai d'avis
Organitza: Ass. Gent Gran de SVC
- 17:00h | **Acte Club Natació Castellet**
Plaça Farmacèutics Gelabert - Espai d'Entitats
- de 17:00h a 19:00h | **Espai Clavé**
Teatre El Coro
- 18:00h | **Actuació Centro Cultural Andaluz**, a càrrec de la professora Mariluz García
Plaça Clavé
- 18:00h | **Animació musical**, a càrrec de la Cia. ToniTon
Itinerant pels carrers de la fira
- 18:00h | **Espai Vermusic.** Concert amb els Combos de l'Escola Municipal de Música de St. Vicenç de Castellet i alumnes de Música Comunitària
Parc de les Escoles Velles
- 18:00h | **El circ modernista**
Plaça Clavé - Escenari
- 18:30h | **Sardanes** amb la Cobla Ciutat de Granollers
Plaça Clavé - Escenari
- 19:00h | **Cercavila històrica**, amb l'acompanyament de la Cia. ToniTon
Sortida: Plaça Onze de Setembre, itinerant
- 19:30h | **Representació històrica: "El Terraplè"**
Plaça de l'Ajuntament
- 19:50h | **Foto de família històrica.** Concentració de tots els que van vestits de l'època i vulguin un record de la fira
Plaça de l'Ajuntament
- 21:30h | **Espai Vermusic.** Concert amb Litus
Parc de les Escoles Velles
- 23:30h | **Espai Vermusic.** Concert amb Tribut Estopa
Parc de les Escoles Velles

DIUMENGE

2 de juny

10:00h | **Toc de Sirena**, inici de la fira

de 10:00h a 21:00h | **Artesans i parades** pels carrers i places del centre del poble

10:30h | **Els periodistes ens porten notícies**, a càrrec de la Cia. Toni-Ton
Itinerant pels carrers de la fira

de 11:30h a 13:00h | **Espai Clavé**
Teatre El Coro

de 11:00h a 14:00h | **Espai infantil**. Jocs populars de l'època
Plaça Clavé

de 11:00h a 14:00h | **Viatgem amb el tren** per conèixer els Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya
Estació de la Plaça Clavé (Viatge gratuït. Sortides cada 30')

11:00h | **Obertura de l'Espai Vermusic** (food-trucks + música)
Parc de les Escoles Velles

11:30h | **Cercavila històrica**, amb l'acompanyament de la Cia. ToniTon
Sortida: Plaça Onze de Setembre, itinerant

12:00h | **Representació històrica: "El Terraplè"**
Plaça de l'Ajuntament

12:25h | **Foto de família històrica** Concentració de tots els que van vestits de l'època i vulguin un record de la fira
Plaça de l'Ajuntament

12:30h | **Passejada de Gegants**, amb la Colla de Geganters de Sant Vicenç de Castellet
Sortida: Pl. Onze de Setembre, itinerant

12:30 | **Mostra de cultura popular**, a càrrec de l'Associació Musical Castellet
Plaça Farmacèutics Gelabert - Espai d'Entitats

- 12:45 | **Concert** a càrrec del grup folk “La Coixinera” Les melodies tradicionals amb la nova sonoritat i ritmes propers del rock
Plaça de l’Ajuntament
- 12:45h | **L’hora del Vermut**
Gaudeix d’un bon pack Vermut Fira del Vapor
Plaça de l’Ajuntament
Organitza: Ass. Sempre Dones. Tiquets a: Calçats Gorsim
- 13:00h | **Animació musical**, a càrrec de la Cia. ToniTon
Itinerant pels carrers de la fira
- de 17:00h a 20:00h | **Espai infantil**. Jocs populars de l’època
Plaça Clavé
- de 17:00h a 20:00h | **Viatgem amb el tren** per conèixer els Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya
Estació de la Plaça Clavé (Viatge gratuït. Sortides cada 30’)
- de 17:00h a 19:00h | **Espai Clavé**
Teatre El Coro
- 18:00h | **Xerrada sobre Josep Anselm Clavé**, a càrrec d’Anna Costal Fornells, musicòloga i comissària de l’Any Clavé
Teatre El Coro
- 18:00h | **Animació musical**, a càrrec de la Cia. ToniTon
Itinerant pels carrers de la fira
- 18:00h | **El circ modernista**
Plaça Clavé
- 19:00h | **Espai Vermusic**. Concert amb “La Briva”
Parc de les Escoles Velles
- 19:00h | **Cercavila històrica**, amb l’acompanyament de la Cia. ToniTon
Sortida: Plaça Onze de Setembre, itinerant
- 19:20h | **Entrega de premis del Concurs de vestuari d’època**
Plaça Clavé - Escenari
- 19:30h | **Espectacle: “Jardins d’Euterpe”** un homenatge a Josep Anselm Clavé amb la Coral Escriný, l’Esbart Manresà i Vivina Salisí
Plaça Clavé - Escenari
- 20:30h | **Toc de Sirena**, final de la fira

EXPOSICIONS

“Cent anys de via estreta a Sant Vicenç de Castellet. Una vila ferroviària” a càrrec de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya”

Lloc: Sala d'exposicions. Espai Ateneu

“Espai Clavé - Clavé al Cor - Bicentenari del naixement de Josep Anselm Clavé”

Lloc: Teatre Societat Coral l'Estrella

“Exposició maquetes modulars ferroviàries escala H0. Circulacions i material històric”

Lloc: Auditori M. Carme Grauvilardell

Organitza: ASVICAF

“Maquetisme” a càrrec de J. Trullàs

Lloc: Vestíbul Espai Ateneu

CONCURSOS

13è. Concurs de fotografia Fira del Vapor

Organitza: Ajuntament de Sant Vicenç de Castellet i Foto Art Manresa

10è. Concurs de Vestits d'Època

Organitza: Ajuntament de Sant Vicenç de Castellet i Comissió Fira del Vapor

8è. Concurs d'Instagram

Organitza: Comissió Fira del Vapor

Bases dels concursos a www.firadelvapor.cat

ACTIVITATS PERMANENTS

Activitats permanents

Pels carrers principals

Parades d'artesans, comerç local, alimentació, passejades amb diligència, perruqueria històrica, entitats culturals i esportives locals, animació,...

ALTRES ACTIVITATS

Dijous 30 de maig

Inauguració de l'exposició: "Cent anys de via estreta a Sant Vicenç de Castellet. Una vila ferroviària" de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya

Xerrada: "Cent anys dels Ferrocarrils Catalans"

A càrrec d'ASVICAF

A les 19:30h

Lloc: Auditori M. Carme Grauvilardell

Passeig de Pau Casals

Passatge de Castellet

RENFE

Plaça
Farmacèutics
Gilabert

Plaça
de l'Ajuntament

Carrer de Sant Josep

Carrer Gran

Carrer de Maria Ginfrer

Carrer de Castellet

Carrer Prim

Carrer Gran

Carrer Creixell

Plaça
d'Anselm Clavé

Carrer Creixell

Carrer del Llobregat

Carrer de Sant Joan

Carrer Cr

FGC

Plaça
del Pi

Carrer de Pompeu Fabra

Carrer de Sant Jo

Passatge dels Catalans

Carrer de la Mestra Carme Baldello

Carrer de Primer de Maig

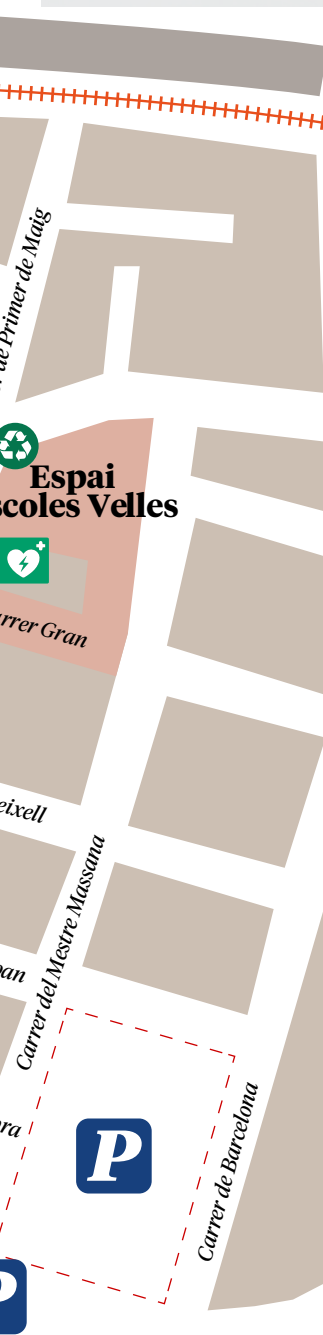
Carrer de Pompeu Fabra

Plaça de la
Generalitat

Passatge dels Catalans

Mapa de la Fira

- A** Pl. Ajuntament - Punt d'Informació Fira
- B** Pl. Ajuntament - Escenari
- C** Pl. Clavé - Escenari
- D** Pl. Clavé - Zona Infantil
- E** Pl. Clavé - Estació Tren
- F** Espai Ateneu
- G** Parc de les Escoles Velles - Vermusic
- H** Societat Coral l'Estrella - Espai Clavé
- I** Pl. Generalitat, Cal Soler - Punt d'informació turística
- J** c/ Maria Gimferrer - Espai d'Entitats
- K** Pl. Farmacèutics Gelabert - Escenari Entitats
- L** Diligència
- Illes escombraries: Pl. Ajuntament, Pl. Farmacèutics, parc Escoles Velles, Plaça Clavé
- WC

INFORMACIÓ

Punt d'informació de la Fira (OAC al carrer)
Plaça de l'Ajuntament i Espai Ateneu

La Fira del Vapor a X

Segueix la Fira al perfil @firadelvapor i també a través de l'etiqueta #firadelvapor24

La Fira del Vapor també a Facebook

Segueix la Fira a través de la pàgina de facebook /firavapor

La Fira del Vapor a Instagram

Comparteix les fotos amb l'etiqueta #firadelvapor24 i el perfil d'instagram @firadelvapor

Més informació: www.firadelvapor.cat - www.svc.cat

Organitza:

Ajuntament de Sant Vicenç de Castellet

Col·labora:

UBIC de Sant Vicenç de Castellet

Coordinació de teatre:

Entorn Produccions i grup de teatre CUL-I-SEU de la Societat Coral l'Estrella

Agraïments:

S'agraeix la col·laboració a totes les entitats culturals, socials i esportives. Artesans i comerciants locals. Personal de l'Ajuntament i a tota la població anònima santvicentina que han col·laborat desinteressadament.

RUTA

La tapa del vapor

16^{edició}
FIRA DEL
VAPOR
Sant Vicenç de Castellet

TAPA + BEGUDA 5€

- 1 **Bar Bonachera:** Pintxo de truita de patates amb llesca de pa amb tomàquet
- 2 **Bar Can Pillo:** Broqueta d'encurtits amb anxova i formatge
- 3 **Bar El Celler:** Mini "serranito" (panet farcit de llom, pebrot verd i pernil)
- 4 **Bar el 33:** Empanada argentina
- 5 **Bar Nuevo:** Broqueta de mandonguilles amb patates sobre una torradeta de pa
- 6 **Celler Can Bosc:** Cruixent de botifarra del Perol amb parmentier de porros i ceba cruixent.
- 7 **Cal Putxet:** Cruixent de panxeta ibèrica amb all i oli de codony
- 8 **Restaurant Talmon:** Crocant de plàtan amb pollastre de pagès i maionesa d'avocat
- 9 **Frankfurt Creixell 15:** Salmorejo amb ou dur i cruixent de pernil
- 10 **Frankfurt El PI:** Boquerons

APUNT HISTÒRIC:

Sons del passat, vibracions de futur

“Sons del passat, vibracions del futur” ens relaciona les dues efemèrides històriques que durant la 16a edició de la Fira del Vapor hem volgut commemorar i recordar: el centenari de l'arribada dels Ferrocarrils Catalans al municipi i el bicentenari del naixement d'Anselm Clavé.

La música i l'esperit progressista de la figura de Josep Anselm Clavé va revolucionar la vida social i cultural de moltes poblacions catalanes, i va fer créixer l'esperit d'amor a la cultura i a la música al món obrer. Sant Vicenç en seria un gran exemple amb la fundació, el 1887, de la Societat Coral Estrella, que ens faria viure els sons del passat, i mantindria viu l'esperit i l'ideal del músic, compositor, activista i polític català.

Sant Vicenç de Castellet, el 1924 rebria un nou impuls territorial que ajudaria, de nou, al creixement demogràfic i industrial d'aquell moment. L'arribada d'un nou ferrocarril, els Ferrocarrils Catalans, transformaria el nostre poble i tot i els entrebancs, seria un nou mitjà que, amb les seves vibracions, ens obriria les portes del futur.

100 anys de l'arribada dels Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya

La línia dels **Ferrocarrils Catalans**, en el seu tram nou construït entre Monistrol i Manresa, i en la seva interconnexió de Barcelona a Guardiola, entrava en funcionament l'abril del 1924 amb el transport de mercaderies. El **24 de juny** començava a portar viatgers, sense fer-ne cap inauguració oficial.

Va ser una important obra que **afectà al casc urbà i terrenys propers**, de tal manera que l'urbanisme de Sant Vicenç de Castellet no es pot entendre sense l'impacte del seu traçat: el pas inferior a la via dels Ferrocarrils Catalans amb l'avinguda Secretari Canal;

el terraplè pel desnivell del terreny i per evitar un pas a nivell en el punt de creuament amb la travessia/avinguda al mig del poble; el pas inferior a la via del carrer Enginyer Llançó —que correspon a l'antic camí que anava de la part alta del poble fins al riu, al costat de la Fabriqueta, on hi havien horts—, i el pas inferior a la via amb tres arcades a la plaça del Pi. També es va haver de desviar el torrent de la Ceba i va quedar tallat la carretera Cots—actual carrer d'Armengol—que anava directament a la fàbrica Soler.

La seva arribada, amb els seus corresponents projectes i expropiacions, i afectacions urbanístiques dels habituals passos dels santvicentins, no va passar en cap moment desapercebuda.

Prèviament, l'**any 1919**, arribaven rumors a l'Ajuntament de que el ferrocarril de Martorell a Manresa volia fer obres per Sant Vicenç. Més endavant, arriben les **expropiacions mal pagades** que afectaven a molts propietaris del poble en el seu traçat, **es coneix el seu projecte i es fan negociacions amb la companyia, però que no van avançar mai. Va generar molta oposició per part de l'Ajuntament i el poble** el projecte de construcció d'un gran terraplè, que es volia substituir per un viaducte, i el tall de camins i carrers.

Els santvicentins, crispats, van fer una gran protesta el dia que arribaven enginyers de la companyia i de l'Estat el juny 1923. Portaven pancartes de **"Fora al terraplè, fora al terraplè"**, tancaven botigues i fàbriques. Finalment, la intervenció del diputat de les Corts Josep Creixell, calmava la situació i permetia arribar a un acord per les dues parts, tot i que les afectacions no s'aturaven, però si milloraven molt lleugerament **obrint-se passos als indrets que incomunicats**. També la Mancomunitat de Catalunya aprovava l'acord amb la Companyia el 12 de juliol de 1923 pel pas inferior a la via de l'avinguda que projectava pel poble, que juntament el pont inaugurat el 8 de setembre de 1923 formava part del quart tram del camí de Mura, per Rocafort, Pont de Vilomara i Sant Vicenç.

El 1920 la Companyia dels Ferrocarrils Catalans SA —que s'havia fundat el 1919— comprà aquesta companyia, i n'heretava, per tant, aquesta concessió de línia que acabà desenvolupant.

La petjada de Josep Anselm Clavé a Catalunya i a Sant Vicenç de Castellet

Bicentenari del seu naixement

Josep Anselm Clavé (1824-1874) fou una personatge excepcional que ha adquirit la categoria de mite a Catalunya.

De jove va abraçar les **idees liberals i progressistes** i es va implicar en les revoltes per transformar el Regne d'Espanya en una **societat més justa i democràtica**. Aquelles experiències personals i col·lectives el van fer reflexionar sobre el mètode més efectiu per assolir aquella fita i es va decidir per un projecte associatiu de caràcter cultural.

S'inspirà en les idees plantejades per Étienne Cabet a la novel·la filosòfica *Voyage en Icarie* i aprofità l'impuls d'un associacionisme popu-

lari recreatiu que s'inseria de ple en els nous espais de diversió contemporània. Al llarg de trenta anys Clavé va exercir d'**activista, empresari, periodista, músic, compositor, poeta, impulsor del cant coral i polític**.

El seu lema era: «**associeu-vos hi sereu forts [igualtat], instruiu-vos i sereu lliures [llibertat], estimeu-vos i sereu feliços [fraternitat]**». Després d'uns primers èxits en la direcció de l'"Aurora" des de l'any 1845, el 1850 va fundar "La Societat Coral Fraternitat". El 1857 li va posar un nom menys compromès Societat Coral Euterpe. Amb aquesta coral **volia apropar la música i el ball a les classes populars**, era també una societat d'ajuda als que hi formaven part, tenia un caire de solidaritat. Els seus membres havien de tenir voluntat d'aprenentatge i d'ajudar els uns i els altres. Com a empresari va organitzar actes musicals multitudinaris a diversos espais o **jardins de Bar-**

celona: els de la Nimfa, als d'Euterpe i els dels Camps Elisis.

Ben aviat, al Principat i al País Valencià es van anar formant nombroses "societats Euterpenses", origen dels "Cors de Clavé", agrupats avui sota la Federació de Cors de Clavé, formada per 160 societats i 5.000 cantaires. Mantenen viu el lema fundacional "**Progrés, Virtut, Amor**" i el record d'en Clavé.

També arribava a Sant Vicenç la influència claveriana, **el 1887 es fundà la Societat Coral l'Estrella i el 2 de maig de 1920**, en motiu de la inauguració de les fonts públiques i del **monument a Clavé**, es celebra una gran festa a Sant Vicenç de Castellet a les dues places del poble, a la plaça de la Constitució —avui de l'Ajuntament— i a la plaça d'en Clavé. Arribaven més de 50 corals dels cors de Clavé i més de 500 cantaires.

Estudi històric: Jordi Suades Marigot

SVC

Chemical
Storage
Services

ESTRUCTURES
ARQUÉ

SOLPEY
CONSTRUCCIONS MECANQUES

ASSOCIACIÓ
INDUSTRIAL
DE SANT VICENÇ DE CASTELLET

Dumatex
Especialistas en urdido directo

GARATGE PONT

TALLER MECÀNIC MULTIMARCA
SERVEI DE GRUA 24H
938331060-608798908
garatgepont@msn.com

ST VICENÇ DE CASTELLET MANRESA CALAF
Carretera Vella, 41 C/ Oms 1 de Prst, 72

Ajuntament de
Sant Vicenç de Castellet

www.firadelvapor.cat

Diputació
Barcelona